

Farg'ona haqiqati

Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

<http://farhaqiqat.uz/>

t.me/farhaqiqati

✓ Жараён:

МАРҒИЛОНДА “ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН” ҚУРИЛА БОШЛАНДИ

Аҳоли зичлиги жихатидан Марғилон водийда Андижон шаҳридан кейин туради. Лекин турли сабабларга кўра шаҳарда кўп қаватли турар жой бинолари қурилиши оқсоқ эди. Ниҳоят орзиқиб кутилган дамлар келди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Фарғона вилоятига ташрифи чоғида мутасаддиларга бир қанча вазифалар юкланган эди. Улардан бири Марғилон шаҳрида “Янги Ўзбекистон” массиви қурилиши бўлган. Шу ҳафтада 35 минг аҳоли яшашига мўлжалланган массив қурилишига тамал тоши қўйилди.

Қурилиш учун шаҳар чегарасидаги майдон танланди. Бу ерда Марғилон маҳаллаларидан оқсоқоллар, меҳнат фахрийлари тўпланишди. Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари Очилбой Раматов ва вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров улар билан учрашиб, обдон суҳбатлашдилар. Давлатимиз раҳбарининг марғилонликларга тилакларини етказишди. Сўнгра анъанага кўра, улғуният ижобати йўлида муқаддас оятлар тиловати ва дуои фотиҳа қилинди.

“Янги Ўзбекистон” массивининг биринчи уйи қуриладиган майдонни белгилаш ҳамда қозىқ қоқишда отахонлар иштирок этдилар. Яна бир бора кўллар дуога очилди. Кейин қудратли қурилиш техникалари ишга тушди. Янги уйнинг пойдевори қавлана бошланди.

Марғилоннинг “Янги Ўзбекистон” массиви 75 гектардан иборат бўлиб, 87 та кўп қаватли бинолар қурилади. Бу ерда 6012 та хонадон эгалари уй тўйи қилиши кутуляпти. Бундан ташқари, 2 та мактаб, 6 та мактабгача таълим ташкилоти, 2 та оилавий поликлиника, 2 та лицей, бизнес маркази ҳамда савдо ва маиший хизмат мажмуалари бунёд этилади.

– “Янги Ўзбекистон” массивида қурилиш ишларини бошлаш бизнинг ташкилотимизга насиб қилди, – дейди 296-ХКМК МЧЖ раҳбари Иномжон Абдуллаев. – Бу уйларнинг ҳар бири 12 қаватдан иборат бўлиб, 44 та хонадон жойлаштирилади. Уларни арзон ва сифатли қилиб қурашимиз ҳамда халқимизга топшираимиз.

Очилбой Раматов вилоят ҳокимлиги мутасаддилари ва қурувчиларга “Бурхониддин Марғиновий халқаро илмий маркази” ҳудудидаги қурилиш ишларини ҳам тезлик билан бошлаш топширигини берди.

Лойиҳага кўра, 35 гектар майдонда илмий марказ, шоир ва санъаткорлар хиббони, Ўзбекистонда агона мақом театри, юридик институт, меҳмонхоналар, хиббону сайилгоҳлар барпо этилади.

Қурилиш ишлари учун ҳукумат бир йил муддат берди. Шунингдек, аҳолига имтиёзли муддат ва кам фойзли ипотека кредити берилиши ҳам расмий ҳужжатларга муҳрланди.

Муҳаммаджон ОБИДОВ.
Элёр ОЛИМОВ олган суратлар.

КўЧАЛАРНИ ТЕКИНГА ЁРИТИШ МУМКИН: ҚУЁШ ПАНЕЛИ УРНАТИНГ!

Тунги Фарғона кўчаларидан юрганмисиз? Ранг-баранг чироқлар оғушидаги ён-ёруғ Фарғона йўлларининг қанчалик гўзаллигини кўрганмисиз? Аммо бу гўзалликнинг нархи қанча туришини билмасангиз керак.

– Фарғона шаҳрида ҳозирда 22152 та кўчада ёритиш чироқлари мавжуд бўлиб, бунинг учун бир кунда 4,5 минг кВт соат электр қуввати истеъмол қилинади. Бир йилда эса 1,6 миллион кВт соат электр қуввати керак ва унга 1,6 миллиард сўм маблағ сарфланмоқда, – дейди Фарғона ҳудудий электр тармоқлари корхонаси бўлим бошлиғи Икромжон Мадумаров.

Лекин шаҳарга туташ манзилларга элтувчи барча йўллар ҳам ёритилмайдиган. Уларни ёритиш учун маблағ етмайдиган чоғи. Ҳақиқатдан, барча кўчаларимиз тунда ҳам ёруғ бўлиши сизу биз тўлаётган солиқдан ҳосил бўладиган бюджет маблағига боғлиқ.

Аслида, биринчидан, кўчаларни ёритиб, аммо бунинг учун сарфланаётган маблағни тежаб қўлиб, бошқа ижтимоий эҳтиёжларга сарфлаш мумкин эди.

Иккинчидан, қоронғи кўчалар ҳам йиллар давомида электр қуввати учун ҳеч қандай тўловсиз, деярли текинга ёритилиши мумкин эди. Агарда, биз муқобил энергия қуёш панелларидан фойдаланганимизда!

Муаммонинг ечими – бор-йўғи шу. Бунинг учун биз, аввало, электр қувватини фақатгина гидроэлектр станциялари, иссиқлик электр станциялари ва атом электр станциялари ишлаб чиқара олади, деган анъанавий ақлий тушунчамизни ўзгартиришимиз лозим. Чунки бутун дунёда аллақачон электр қувватини муқобил услуб – шамол ва қуёндан олиш ривожланган.

Қолаверса, ҳар бир шахс, оила, мамлакат энергетика

қудратини мустақамлашга ҳисса қўша олади. Бунинг учун у бошланишига ўз уйи, дала ҳовлиси, кўча ва дарвозахонасини ёритиш учун қуёш панелларини ўрнатса бас. Шунда унинг манзили бепул ёруғликка эга бўлади ҳамда мамлакат электр қувватини тежаб, унинг қудратига озгина бўлса-да ҳисса қўшади.

Ҳўш, бунинг амалга ошириш мумкинми? Албатта! Масалан, Қувасойда фаолиятини бошлаган қуёш панеллари ишлаб чиқариш “Blue carbon” корхонасида ишончли, сифатли, кафолат муддатига эга қуёш панеллари, 30 турдан зиёд электр қуввати сақлагичига эга кўча чироқлари ишлаб чиқаришмоқда. Гап уларни уй-жойимиз, қоронғи кўчаларимизга ўрнатишда қолган ҳолос.

– Агар биз 22152 та кўча чироқларини қуёш панелларига алмаштирсак, йил давомида электр қуввати салкам 2 миллиард киловатт тежалган бўлади, – дейди Икромжон Мадумаров.

Биз энергия тежамкорлигига эришиш учун кўча ёриткичларида қуёш панелларидан фойдаланиш усули ҳақида сўз юритдик. Электр қувватининг узлуксиз таъминоти эришиш эса бир жиҳатдан истеъмолчи, яъни сизу бизнинг нечоғли тежамкорлигимиз, муқобил энергиядан фойдаланишимизга ҳам боғлиқлигини унутмайлик!

Ўз мухбиримиз.

✓ Мавзуга қайтиб...

У МАНЗИЛЛАР ЎТМИШДАН СЎЗ ОЧАР ЭДИ...

Вилоятнинг жанубида, Помир-Олой тоғлари этакларида жойлашган Фарғона тумани бой тарихга эга. Бу заминда кўплаб улғунисонлар яшаб, нафақат туман, балки вилоят, республика ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этган, юрт иқтисодий тараққиёт ободончилиги ва бунёдкорлигига муносиб ҳисса қўшганлар.

Ёзувчи, шоир, драматург, маърифатпарвар, қатор дарсликлар муаллифи бўлган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий бир муддат Фарғона туманининг Аввал қишлоғида яшаб ижод этган. Кейинчалик у яшаган хонадон уй-музейга айлантирилган. Йиллар давомида туманга ташриф буюрган адабиёт мухлислари ва сайёҳлар борки, “Етти булоқ” зиёратгоҳига туташ маданият масканига қадам ранжида қилган, Ҳамза ижодида баҳраманд бўлган, кўллар дуога очилган. Вақтлар ўтиб, музей қаровсиз қолди, икки хонали уй маънан эскирди, у ердаги жиҳозларнинг маълум қисми бошқа музейларга кўчириб кетилди, қолганлари талон-тарож қилинди.

“Фарғона ҳақиқати” газетасининг 2020 йил 16 сентябрдаги 71-сонида журналист Рустам Орипов имзоси билан “Ҳамза уй-музейи нега харобага айланди?” сарлавҳали танқидий мақола эълон қилинган эди. Мақолада Аввал қишлоғидаги Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий уй-музейининг аянчли ҳолати танқид остига олинган.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги мақола бўйича вазиятни ўрганиб чиқиб, 2020 йилнинг 8 октябрида қуйидаги муносабатни билдирган:

“Вазирлар Маҳкамасининг 2017-2027 йилларда давлат музейлари фаолиятини такомиллаштириш ва моддий-техник базасини мустақамлаш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастурини тасдиқлаш тўғрисида” 2017 йил 11 декабрдаги 975-сонли қарорига асосан, Фарғона вилояти тарихи ва маданияти давлат музей-филиали ҳисобланган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий мемориал музейи фаолияти тугатилган.

Шу ўринда маълумот учун, Фарғона вилоятида ҳозирги кунда “Қўқон” давлат музей-кўриқхонасининг филиали сифатида Ҳамза уй-музейи фаолият кўрсатиб келмоқда”.

Лекин тахририят Аввалдаги шоир уй-музейи, албатта, сақланиб қолиши керак деган позицияда қолганди. Орадан тўрт йил ўтди. Балки ўтган йиллар давомида бирор ижобий

ўзгаришлар бўлгандир, деган ўй билан яна шу манзилда бўлдик.

ФАОЛИЯТИ ТУГАТИЛГАН, АММО МАВЖУД УЙ- МУЗЕЙ ЗАМОН ГИРДОБИДА

Бир асп муқаддам қад кўтарган Ҳамза уй-музейини топиш қийин эмас. Шундоқ “Етти булоқ”қа туташ. Аммо қишлоқ марказидан бу ергача бўлган йўллар ва кутлуғ даргоҳнинг ўша-ўша ҳолатини кўриб, қаттиқ ранжидик. Ихчамгина ҳовлининг атрофи ўралмаган, йўлақлар ва саҳн бегона ўт билан қопланган, икки хонали уй таъмирланмагани кўп йиллар бўлгани боис, абгор ҳолатга келиб қолган. Ичи чанг, ис ва ўргимчаклар ини бу ерга кўпдан буён бирор бош суқмаганини “айтиб турибди”. Хонанинг бир бурчагига йиғиб қўйилган шоирнинг ҳаёти ва

ижодида оид кўрғазмалар синиб кетган, ёзувларнинг ранги унққан. Бисотдаги ягона беқасам чопон деворга осилққ турибди, аммо уни моғор босган, туси ўчган, каттақона сопол коса ўртасидан қоқ иккига бўлинган... Сақланиб қолган бор нарса борки, қаровсизликдан йўққа чиққан. Ҳовлидаги шоир бюсти ёрилган, синган, таъмирга муҳтож.

– Бу ерни обод қилиш учун мутасадди ташкилотларга кўп бора мурожаат қилдик, натижаси бўлмади, – дейди маҳалла фаоли Райхонали Сафаров. – Келгусида Ҳамза уй-музейи таркиби-

да маҳалла ёшлари учун кутубхона ташкил қилмоқчимиз, аммо эгаси йўқ бу жойнинг. “Тулистон” маҳалла фуқаролар йиғини раиси Валишер Акрамовнинг айтишича, яқинда бир гуруҳ олимлар келиб, Ҳамза уй-музейини обод қилиш учун ҳукумат маблағ ажратаётганини билдиришган экан, бироқ ҳозирга қадар жим-житлик.

БУ МАНЗИЛЛАР ЎТМИШДАН СЎЗ ОЧАР ЭДИ...

– Аслида бу уй-музейлар рўйхатидан чиқарилган, бироқ худудимизда бўлгани боис, тез-тез ҳашар уюштириб, тозалаб турибмиз. Бу ерни обод қилиш, кўнгилочар масканга айлантириш истагида бўлган тадбиркорлар кўп. Аммо бугунги кунда “Тулистон” маҳалла фуқаролар

ижодхонасига оид экспонатлар билан бирга, қишлоқ тарихига оид маълумотлар, қадимий уй-рўзгор буюмлари, асори атиқалар жойланса, ташриф буюрувчиларга Аввал қишлоғи ҳақида кўплаб маълумотларни тақдим этиши шубҳасиз.

йиғинининг ўз биноси йўқ. Ҳозир “Дамқўл” маҳалла фуқаролар йиғинида ишляпмиз. Шунинг учун Хамза уй-музейи худудига маҳалла идорасини кўчирмоқчи бўлиб турибмиз, музей кутубхона бўлади.

– Маҳалламизда 667 нафар ёшлар бўлиб, асосий қисми музей жойлашган Ёрқин кўчасида яшайди. Улар учун кутубхона бўлса яхши-да, – дейди маҳалла ёшлар етакчиси Валишер Ўлмасов.

– Хамза уй-музейи бизнинг тасарруфимизда, – дейди туман маданият бўлими мутахассиси Севара Мўминова. – Аммо уни таъмирлаш, фаолиятини қайта тиклаш учун бизда маблағ йўқ. Ҳашарлар уюштириб, ободонлаштириб турамиз. Мурожаатимизга туман молия бўлими масъул ходимлари уй-музейи бюджетдан молиялаштирилмагани, фақат қоровул штати учун иш ҳақи ажратилишини маълум қилишди.

Мутасаддиларни тинглаш баробарида яқин орада Хамза уй-музейида бирор янгилик бўлишига кўзимиз етмади. Аммо улугъ маърифатпарвар яшаган уйни обод қилиш учун маблағ қуттиш шартмикан? Саховатпеша инсонлар, тадбиркорлар бу манзилни обод этсалар, қанчалар сўз бўлар эди. Шоир яшаган уйга унинг

УСМОН ЮСУПОВ УЙ-МУЗЕЙИДА МАҲАЛЛА БИНОСИ

Туманнинг Каптархона қишлоғида туғилган давлат ва жамоат арбоби Усмон Юсупов кўп йиллар юртимиз ривожини йўлида хизмат қилди, Катта Фарғона канали ва Каттақўрғон сув омбори қурилишига бош-қош бўлди. Шунингдек, 1943 йилда унинг ташаббуси билан Шохимардонда Ҳазрати Али мақбараси қайта тикланди ва Шохимардонобод (ҳозирги Янги-Обод) қишлоғи ташкил топди. Ҳаётининг сўнгги дамларигача эл-юртга хизмат қилиб, абадий барҳаёт

Усмон Юсупов яшаган уй

сиймога айланди. Усмон Юсупов ҳаёти ва фаолияти бугунги ёшлар учун катта тарбия мактаби бўлиб хизмат қилади.

Бир неча йиллар муқаддам Каптархона қишлоғида жойлашган Усмон Юсупов туғилган уй музейга айлантирилган, обод қўша сифатида кўплаб меҳмонларни бағрига қорлаган. Бугун-чи?

“Барқарор ҳамжиҳатлик” маҳалла фуқаролар йиғини жойлашган уй-музей каттагина худудни эгаллаган. Кираверишга Усмон Юсупов бюсти ўрнатилган. Эскириб, нураб қолган хоналарни енгил таъмирлаб, йиғин фаолият олиб борапти. Атрофида мевадари дарахтларда ўрик, гилос пишиб ётибди. Ҳовлида 3-4 хонадан иборат, ўтмишга хос лойиҳа асосида қурилган, бугун абгор бўлиб ётган бино эътиборимни тортди. Бу Усмон Юсупов туғилган ва 16 ёшига қадр яшаган уй экан.

Ўт босган йўлак бўйлаб юриб бориб, ичкарига кирдик. Унда-бунда идиш-товоқ, латта буюмлар уюлиб ётибди. Уй охириги марта қачон таъмирлангани номаълум, омборга ўхшайди. Айтишларича, кўкларда бу хоналарда ипак курти парваришланган экан.

Маҳалла фуқаролар йиғини раиси Гулноза опа Отақулова:

– Бино туман маданият бўлими тасарруфига олинган. Раис этиб сайланганимда кўриб-билдим – Усмон Юсупов уй-музейи бир аҳволга келиб қолган экан. Фаолиятининг дастлабки куниданоқ бинода таъмирлаш ишларини олиб бордик. Музейдаги экспонатларни вилоят ўлкашунослик музейига ва Усмон Юсуповнинг Тошкент вилояти, Янгийўл туманидаги уй-музейига кўчириб кетишган экан. Мен уй-музейини қайта тиклаш режасини туздим. Аммо бунга маблағ зарур. Вилоят ўлкашунослик музейидан Усмон Юсуповга дахлдор экспонатларни уй-музейига қайтармоқчи ҳам бўлдим. Лекин рухсат беришмади. Сабаби – худуд камера назоратига олиниши зарур экан. Улугъ инсон туғилиб ўсган, тарбия топган, бугун ташландиқ маконга айланган хонадон ва

уй-музейи фаолиятини тиклаш борасида туман маданият бўлимининг бирор режалари бордир деб ўйладик.

– Бу уй-музей бизга қарашли эмас, уни маҳалладан суриштирилган, – деди бўлим мутахассиси Севара Мўминова.

Маҳалла кексалари сўзларига қулоқ тутгандик, уларнинг “бир дунё” ҳасратларини эшитдик.

– Неча йилларки, бинонинг аҳолиси шу, энди ўнгланмасаям керак, – деди Собиржон ота.

ҲАМРОҚУЛ ОТАНИНГ БЮСТИ ҚАЙТА ЎРНАТИЛДИ

1892 йили Водил қишлоғида туғилган Ҳамроқул Турсунқулов оддий ишчидан мохир деҳқон, тажрибали раис даражасига етди. Каерда ишламасин, ҳалол меҳнати, ташаббускорлиги билан ажралиб турди. У бошқарган жамоа ҳўжалиги ҳар соҳада энг илғори бўлган.

Ҳамроқул ота собиқ иттифоқнинг “Меҳнат қаҳрамони” унвони билан уч бора – 1948, 1951, 1957 йилларда мукофотланган. Чин маънода фарғоналикларнинг фахрланса арзи-

гулик фарзанди сифатида хотираларда қолди.

1961 йилда Водил қишлоғи кираверишига Ҳамроқул Турсунқулов бюсти ўрнатилди. Бироқ туман марказидаги қурилишлар жараёнида у олиб ташдани-ю, ҳадеганда жойига қўйилмади. Бундан уч-тўрт йиллар муқаддам вилоят раҳбарияти бу масалага алоҳида эътибор қаратди. Халқ мурожаати эътиборга олиниб, қаҳрамон инсон бюсти “Чинор таги” оромгоҳи худудига ўрнатилди.

ТУМАН ТАРИХИ МУЗЕЙИ ҲАҚИДА ЭШИТГАНМИСИЗ?

Фарғона туманининг маркази – Водилга кираверишда халқ тилида 1000 йиллик чинор ўсаётган “Чинор таги”

зиёратгоҳи бор. Унинг худудидидаги чўғроққина бино эшигига “Туман тарихи музейи” деб ёзиб қўйилган. Уни 2004 йилда тарих фани мутахассиси, кўп йиллик маънавият фидойиси Холдорали Қулфидинов жамоатчилик асосида ташкил этган.

– Музейга ташриф буюрувчилар кўп, – дейди Холдорали ота. – Уларни туман тарихига оид экспонатлар жуда қизиқтиради. Ҳар бир тарихий буюм ва жиҳозлар, осори атиқалар, маълумотлар ҳақида имкон доирасида тушунчалар бераман. Баъзи кераксиздай туюлган буюмлар ҳам бизга ўтмишдан сўзлайди.

Музейда меҳнат қуроллари, уй-рўзгор буюмлари – йиғини, мойжувоз, тегирмон, чироққоя, чарх, чиғир, оғоч, бўйинтириқ, кўкидон, ўғир, қовоқ, эркак ва аёллар либослари, ёғоч қовуш, махси, чилим, қумгон, ҳатто кишандан тортиб совутгача бор. Шу жумладан, туманда туғилиб ўсган, юрт фаровонлиги йўлида фи-

дойилик билан меҳнат қилган инсонлар ҳақидаги маълумотлар, суратлар жамланган. Музей ихчамгина бўлса-да, туман тарихига оид кўп маълумотларга эга бўласиз.

Холдорали ота ташриф буюрувчиларга маънавий озуқа улашайтиганидан хурсанд. Бор меҳри, шижоати ила ҳар бир буюмга таъриф беради. Ташкил этиладиган байрамлар, маънавий-маърифий тадбирларда отанинг музейи ҳақида кўп ва кўп гапирилади. Аммо...

Ота ташкил этган бу музей ҳуқуқий мақомга эга эмас, ҳеч бир муассаса тасарруфига олинмаган. Бинони таъмирлаш, буюмларни созлаш, нимаики юмуш бўлса, отанинг ўзи бажаради.

– Вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров бу ерга келганда Водил қишлоғи туристик манзиллардан бирига айланаётгани, ҳали кўп яхши ишлар амалга оширилиши, музейни ҳам таъмирлаб, фаолиятини янада кенгайтириш ҳақида айтиб, бу борада туман ҳокимлиги мутасаддиларига топшириқ ҳам берганди. Аммо натижасини кўрмадим. Шундай бўлса-да, музейда фойдаланаётган газ ва электр энергияси учун туман ҳокимлиги мандан бир сўм ҳам олмайди.

Мазкур музей туман маданият бўлими ихтиёрига берилса, уни кенгайтириш, мукаммал таъмирлаш имконияти туғиларди. Қолаверса, ноёб экспонатлар хавфсизлиги ҳўмога олинарди. Буни Холдорали ота ҳам хоҳлайди, албатта.

Азалдан юртдошларимиз Шохимардон зиёрати олдиндан Водилда ҳам бир муқдат тўхтаб ўтишган. Ҳозир ҳам шундай. Демак, туман маркази чин маънода, туристик худуд номига муносиб. Биз қаламга олган Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ва Усмон Юсупов уй-музейлари, туман тарихи музейига эътибор қаратиш, таъмирлатиш, ўша даврга хос жиҳозлаш ва унга маърифат, маънавий истовчи юртдошларимизни таклиф этиш мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз.

Маҳиёра
БОЙБОБОВА.

ЛОЙИҲА ЭЗГУ МАҚСАДЛАРГА ҚАРАТИЛДИ

“Юксак салоҳият” жамоат бирлашмаси томонидан “Фарғона ёшлари – порлоқ келажак учун” лойиҳаси якунига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда Фарғона вилоят ҳокимлиги, Ёшлар ишлари агентлиги вилоят бошқармаси, Ўзбекистон маҳаллалар уюшмаси Фарғона вилоят бошқармаси, ННТлар, АҚШ халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) ва Евроосиё жамғармаси вакиллари, депутатлар, маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари иштирок этди.

Лойиҳа Евроосиё жамғармаси кўмағида АҚШ халқаро тараққиёт агентлиги томонидан молиялаштирилган бўлиб, “Юксак салоҳият” жамоат бирлашмаси “Марказий Осиёда ижтимоий инновациялар” дастури

режалари тасвия этилди, – дейди “Юксак салоҳият” жамоат бирлашмаси Фарғона филиали директори Зулфия Ахунова.

Давра суҳбатида сўзга чиққан Фарғона шаҳар “Афросиёб”, Тошлоқ тумани “Якковут”, Қувасой шаҳар “Хувайдо” маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари Равшанбек Мадалиев, Қодир Мамарасулов, Анваржон Алайчаев лойиҳа доирасида ўтказилган тадбирларда аҳоли талабидан келиб чиқиб, маҳаллаларда болалар майдончалари, пидедалар йўлаги қуриш, светофор ўрнатиш, “Оталар чойхонаси”, маҳалла гузарни, чевархона, сартарошхона ташкиллаш каби муаммолар ечимни устида амалий ишлар олиб борилгани ҳақида гапириб ўтдилар.

– Халқимиз турмуш тарзини маълум даражада яхшилашдек эзгу амалларга қаратилган бу каби лойиҳаларни ҳамиша қўллаб-қувватлаб келганмиз. Лойиҳа аввал тор доирада режалаштирилган бўлса, изланишлар, ташаббус ва маҳаллий ҳокимликлар ҳамкорлигида мақсадларимиз кенгайди. Бажарилган ишлардан аҳолининг мамнулиги бизга куч-қувват бағишлайди, – дейди Евроосиё жамғармасининг Ўзбекистондаги вакили Мирсайд Узоқов.

Тадбир сўнгига лойиҳада фаол иштирок этган маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари муносиб рағбатлантирилди.

Ўз мухбиримиз.

“ENG ULUG‘, ENG AZIZ” анъанавий кўрик-танлови эълон қилинади

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2024 йил 18 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз уч йиллик байрамига тайёргарлик қўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарорининг 5-бандида Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси ва ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда “Eng ulug‘, eng aziz” анъанавий кўрик-танловини юқори даражада ўтказиш белгиланган.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлими, Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги вилоят бошқармаси, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими, “Тасвирий ойна” ижодий уюшмаси ва Ўзбекистон Бадий академияси вилоят бўлими ҳамда вилоят телерадиокомпанияси мамлакатимиз мустақиллигининг ўттиз уч йиллигига бағишланган “Eng ulug‘, eng aziz” анъанавий кўрик-танловини эълон қилади.

Танловга “Бир бўлсак — ягона халқмиз, бирлашсак — Ватанмиз!” деган бош ғояни ўзида мужассам этган материаллар ва асарлар қабул қилинади.

“ENG ULUG‘, ENG AZIZ”

танлови қуйидаги номинациялар бўйича ўтказилади:

- босма ОАВ ходимларининг энг яхши журналистик ишлари;
- телевидение ва радио ижодкорларининг энг яхши материаллари;
- интернет журналистикаси;
- публицистик жанрдаги энг яхши китоб учун;
- ёзувчи ва шоирларнинг энг яхши бадий асарлари;
- тасвирий санъат, фото ва дизайн ишлари;
- кино санъати асарлари.

Танловга тақдим этилган ижодий ишларга қуйидаги ҳужжатлар илова қилиниши лозим:

- муаллиф ҳақида маълумотнома (объективка);
- муаллифнинг паспорти ёки ID-карта нусхаси;
- муаллифнинг манзили ва боғланиш телефонлари.

Танловга 2023 йилнинг 1 августидан 2024 йилнинг 1 августигача бўлган даврда эълон қилинган материаллар ва асарлар жорий йилнинг 15 августигача қабул қилинади.

Танлов ғолиблари Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз уч йиллик байрами арафасида мукофотланади ва уларнинг рўйхати матбуотда эълон қилинади.

Босма ОАВ ходимларининг журналистик ишлари, телевидение ва радио ижодкорларининг материаллари ҳамда интернет-журналистика бўйича ижодий ишлар, журналистлар томонидан нашр этилган публицистик жанрдаги китоблар “Eng ulug‘, eng aziz” танловига деб кўрсатилган ҳолда Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси вилоят бўлимига юборилади.

Манзил: Фарғона шаҳар, Соҳибқирон Темур кўчаси, 28-уй. Мурожаат учун телефонлар: 73 226-02-70, 90 405-77-86.

Тасвирий санъат, фото асарлари ва дизайн ишлари вилоят “Тасвирий ойна” ижодий уюшмасининг телеграм рақами (94 390-40-30)га юборилади.

Манзил: Фарғона шаҳар, Қомус кўчаси, 40-уй. Мурожаат учун телефон: 73 244-02-65.

Ёзувчи ва шоирларнинг бадий асарлари Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлимига юборилади.

Манзил: Фарғона шаҳар, Додхоқ кўчаси, 2-уй. Мурожаат учун телефон: 99 796-19-08.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Фарғона вилоят бўлими.

Тунги шабнамдан оёқларим ҳўл бўлди. Чунки мен чодирлар оралаб эмас, орқа томондан ўрмонга қараб юрган эдим. Дарахт шохларига осилган қўршапалаклар менинг ҳаракатини сезгач, бир-бир тебраниб қўяди. Ўрмондан мен номини билмайдиغان қушлар овози эшитилиб турарди. Адашиб қолмаслик учун водийнинг сўл томонидаги тепаликка чиқдим ва баҳайбат осмонўпар дарахтлар орасидан чодирлар томон мўлжал олдим. Демак, қайтишда шу ерни мўлжалга олишим зарур. Чўнтагимдан рўмолчамни олиб, кўринарлироқ жойдаги куриб йиқилиб қолган дарахт шохларига бойладим. Бир учидан бойланган рўмолча анча ичкаридан ҳам кўриниши керак деб ўйладим. Шунданми, бир оз хотиржам тортиб йўлга тушдим.

Чамаси бирон қақиримча ичкарига кириб, ортга қарадим. Олисдан ўрмонни иккига бўлиб оқётган дарё элас-элас кўринди. Мен энди бел бўйи ўсган ўтлар остидан таниш ва нотаниш гиёҳларни излай бошладим. Ҳа, қуёш эндигина бош кўтараетган эди. Мана бу Репей, буниси эса Қариқиз. Қизиқ, менинг Фарғонам, Шоҳимардон тоғларидан бу ер камида 10-11 минг километр узоқда. Аммо кўриб турганим Репей ва Қариқиз ўша-ўша, бир-бирига жуда ўхшаш. Шундай бўлса-да, улардаги шудрингни силтаб, оҳиста узиб олар ва эҳтиётлик билан халтага солардим. Вой, буниси нима бўлди? Бўйи

(Давоми. Боши аввалги сонларда).

бир қарич, барглари алоэга ўхшаш тиканли, лекин тебраниб турган гул барглари-чи? Намунча чиройли бўлмаса? Улар бир оз осмоний, бир оз қуёш шафағидаги қизғин хиралик орқали океан қирғоқларидаги каби оппоқ қум янглиғ нуқтадор эди. 5-6 та япроқни эҳтиётлаб узиб олдим. Уларга тикилиб тўймайсан киши. Хўш, бунини нима деб атайман?

Раҳматли Райхон буюм ҳам гул шайдоси эдилар. Болалигимда гулларнинг номини менга буюжоним таништириб ўргатгандилар. Келинг, уларнинг хотирасига бу гулни "момо" деб атай. Бу фикрдан ўзим ҳам қувониб кетдим. Ие, ана униси нима бўлди? Буниси-чи? Шундай дея ўрмоннинг қай томонига кириб кетганимни билмай қолдим. Фикру ҳаёлим халтамини япроқлар билан тўлатиш, бўлажак гербарий альбомимда эди.

Шу пайт тўсатдан оёғим сирпаниб кетди ва халтани кучоқлаганча бутун танам билан гурсиллаб тушдим. Аввалига пастликками, деб ўйладим. Йўқ, ундай эмасди. Мен одам боласи қазиган уч-уч ярим метр чуқурлик хандақда эдим! Ҳа, бу овчиларнинг иши. Хандақ дарахт шохлари билан шундай ёпилган эдики, мен мутлақо сезмай қолиб, ағдарилиб тушдим. Юрагимни кўркув эгаллади. Энди нима бўлади? Аввалига хандақ деворларига тирмашиб кўрдим. Йўқ, нам, сирпанчқ тупроққа таяниб бўлмасди. Бу ердан қандай кутуламан? Овчилар қачон келиб мени кутқарар экан? Хали-вери келишмаса-чи? Бирор йиртқич сезиб қолса-чи? Очликка неча кун чидар эканман?

Эй, банда, намунча ваҳима қилмасанг?

Агар бу хандаққа бирон ёввойи ҳайвон ортидан тушганинга борми, дарҳол унга ем бўлардинг. Ёлғиз эканингга ҳам шукр қилсангчи! Мен ўзимни шу фикр билан бир оз тинчлантирдим. На илож, тақдирга тан бериб, Хусан қабилисидаги овчиларни кута бошладим. Лекин қуёш тиккага келди ҳамки, ҳеч кимдан шаρпа йўқ эди.

Фараоклар қабилисида нималар бўляпти экан-а? Хусан мени ахтаряптимикан? Эҳ, Сарвар, Сарвар. Гербарий шунчалар керакмиди? Ахир кечагина сени маймунлар қўлидан хандақда эдим! Ҳа, бу овчиларнинг иши. Хандақ дарахт шохлари билан шундай ёпилган эдики, мен мутлақо сезмай қолиб, ағдарилиб тушдим. Юрагимни кўркув эгаллади. Энди нима бўлади? Аввалига хандақ деворларига тирмашиб кўрдим. Йўқ, нам, сирпанчқ тупроққа таяниб бўлмасди. Бу ердан қандай кутуламан? Овчилар қачон келиб мени кутқарар экан? Хали-вери келишмаса-чи? Бирор йиртқич сезиб қолса-чи? Очликка неча кун чидар эканман?

Орадан қанча вақт ўтди, билмайман, лекин ғала-ғовур, шовқин-сурондан уйғониб кетдим. Хандақ оғзида беш-

олти чоғли ярим яланғоч, пешонасига қизил, кўк, сариқ ранг таёқча чизилган ороликлар бири-бирига сўз бермай гўдурашар эди. Уларни халоскор билиб қувониб кетдим. Ҳу-сан, Ҳу-сан дедим такрор ва такрор. Улар эса ҳеч нима тушунмасдилар. Дарвоқе, Хусан қани, нахотки мени излашга у чиқмаган бўлса. Тўхта-тўхта, ахир мен меҳмони бўлган Фараоклар қабила аъзолари пешонаси бундай кўринишда бўлмасдику? Булар нариги, душман қабилисидан бўлса-чи? Юрагим увушиб, лабларини қуришиб кетди. Хусан уларни ёмон одамлар деганди. Бир китобда ўқиганим Африка ўрмонларидаги аллакайси қабила одам гўштини ер экан. Булар... Э, Худо ўзинг асра. Кўркувдан "Есин" сурасини баянд овозда ўқий бошладим...

Улар хандаққа пальма пўстлогидан эшилган арқон ташлашди ва мени юқорига кўтарилишга имладилар. Кўзим тинди. Қўлогим баттар қўтди. Ҳеч нарса эшитмас ва кўрмас эдим. Шу пайт улардан иккисмас билигим ва оёғимдан боғлаётганини ҳис қилдим. Мени хандақдан тортиб чиқаришди.

Бироқ, мен халос бўлдимми ёки?.. Бу ёғи қоронғи эди мен учун. Икки кўлимни боғлаб мени судраганча югура бошладилар. Қарасам, дарё томонга олиб кетишяпти. Энди аниқ бўлди, булар оролдаги иккинчи қабила одамлари эди. Қайиққа қандай ташладилар, қай тезликда дарёнинг нариги томонига ўтганимизни билмай қолдим. Яна у томондаги ўрмонга қараб югуртирдилар.

Ҳа, мен асир эдим. Ўрмон оралаб чамаси бир ярим соат юрилгач, икки ёни ўтлоқ тепалик ўртасидаги яйловга чиқдик. Бу ерда ҳам Фараок қабилисидаги каби, ўттиз чоғли чодирлар тикилган. Лекин уларнинг ҳар бирида айиқ панжаси туғ каби осидик турарди. Аёллар, эркаклар ярим яланғоч, пальма баргларини унинг пўстлогидан шилиб олиб эшилган майин арқонга ўтказиб белдан пастини ўраб олишган.

Болалар эса мутлақо яланғоч. Мени кўрганлар қий-чув қилиб барчани майдонга чорлашди. "Овчи" лар майдон четидаги хочга мени тик турғизиб бойладилар. Шу пайт "қишлоқ" даги энг катта, устига ҳайвон териси ёпилган ҳашамдор чодирдан уларнинг оқсоқоли бўлса керак, олдимга чиқиб келди. У мени обдон кузатди, хочни айланиб ўтди ва кўзларимга тик қараб, нималардир деди. Бу пайтга келиб, Хусан туфайли дафтаримга луғат сифатида ёзиб олган икки юз чоғли сўзни билар эдим. Аммо кўркувданми, ҳозир ҳеч нимани тушунмадим.

Оқсоқол "овчи" ларни сўроқ-саволга тутди. Улар мени тутиб келтиришган томон кўллларини бигиз қилиб қаратдилар ва бараварига гапира кетишди. "Оқсоқол" бир бақирган эди, ҳаммаси тиз чўкиб икки қўлини қуёшга томон чўздилар ва яна гулдирай бошладилар.

Мен аста ўзимга келдим. Хусандан ўрганган сўзларимни ёдга олдим.

– Ҳа-оо-чихва! – деб қичқирдим. Ҳамма жим қолди.

Мен яна такрорладим. – Ҳа-оо-чихва!

Бу "мен, катта, ер" дегани эди. Сўзларни алоҳида-алоҳида айтган бўлсамда, уни тушунишди, шекилли, "оқсоқол" ёнимга қайтди.

– Ҳа-оо-чихва, – деди у сўзларни дона-дона талаффуз қилиб. Ҳа – мен дегани эди. У сен катта ерданмисан, демокчи эканини англадим. Мен бошимни иргай-иргай, тилларни аралаштириб жавоб қилдим.

– Ҳа, мен катта ерданман, Хусаннинг меҳмониман, ҳа-оо-чихва, – дедим такрор ва такрор. Оқсоқол терговда давом этди. Лекин мен унинг сўзларидан фақатгина нариги қабила номини тушундим холос.

Энди менинг тақдирим унинг қарорига боғлиқ эди. У чодирни олдиға бориб, сержун тери тўшалган (айиқ териси бўлса керак) жойга айтирди. Бир имо қилган эди, қабилисидан тўрт нафар эркак унинг қаршида чўкалади. Улар маслаҳат қилишяптгани шундоққина билиниб турарди.

Бу орада майдон марказига гулхан ёқилди. Қабила аёллари, кейин эркаклари қўл ушлашиб гулханны гир айланар, осмонга қараб нималардир дер эдилар. Бу уларнинг удуми бўлса керак, деб ўзимни чалғитмоқчи бўлдим. Ие, балки улар ҳам Африкадагилар каби одамхўр бўлса-чи? Балки олов чўтга айлангач, мени... Йўқ-йўқ!

Шу пайт қабила бошлиғи ёнида ўтирган чамаси йигирма-йигирма беш ёшлардаги аёл мен томон аста юриб кела бошлади. У ҳам ярим яланғоч эди, лекин ҳар хил рангли тошлардан шода-шода бўйинига осиб олган, улар эса аёл кўкрагини тўсиб турарди. Бошида бежирим теридан айланма, унга рангли тошлар қадалган. Белига эса қандайдир, ҳар ҳолда баҳайбат ҳайвон тишлари шодаси бойланган. У менга тикилганча, виқор билан келарди. Танамни кўркув босди.

Бу ким? Қабила бошлиғининг рафиқасими? Йўқ, ундай эмасдир. Ахир қабила бошлиғи ёши бир жойга борган, аранг юради. Э-э-э. Бу унинг қизи бўлса-чи? Во ажаб. Шу кимсасиз оролда шундай келишган қоматли аёлни учратаман деб ҳеч ўйламагандим. Кўзлари нақадар гўзал! Ўзим қай аҳволдаман-ку... унинг қароғига сингитиб кетгини келади.

У мана, юзма-юз турибди. Мен унинг нафасини ҳис қиляпман-у, ҳаяжондан ерга қараб олдим. Шу пайт майин бармоқлар сочларимни, юзимни силаб ўтгандек бўлди. Ва иягимни кўтариб ўзига қаратди. Э воҳ! Бу жоду кўзлар қаршида ҳар қандай эркак таслим бўлмай ложжи йўқ эди. У менга тикилганча бир нималар дегандек бўлди. Мен гулхан атрофида айланаб қўниқ айтиётганлар шовқинида ҳатто сўзларни ҳам англамадим. Унинг юзлари, бадани қора танли бўлсада, ажаботвор силлиқ, бежирим, ёқимли эди.

(Давоми газетанинг келгуси сонларида).

Тарихга назар

Ўзбек адабиёти тарихида кўп ғалати машҳур ҳодисалар бор. Мисол учун, ҳазрат Навоий таҳаллуסי "Навойи" эмас, асли "Навойи" эканлиги ҳақида дастлаб Ҳамид Сулаймон, сўнгра Нусратулло Жумахўжа домла кўп ёзган. Шунингдек, "Амир Темир" қачон "Темир"га, "Бобир" "Бобур"га айлангани, асли қайси тўғри эканлиги ҳам пухта ўрганишга муҳтож.

Шундай ҳодисалардан яна бири Заҳириддин Муҳаммад Бобур Ҳиндистонда пайти гўё Андижондан (Фарғонадан) келтирилган қовунни еб, Ватан соғинчи таъсирида йиғлагани ҳақидаги гап. Ўтган аср 80-йилларида ўқувчилик пайтим адабиёт муаллими-миздан эшитганман илк бор. Ҳатто мактаб дарсликларида ҳам киритилган бу ҳақдаги ривоят ("Ҳиди, тилими ва мазасидан...", 4-синф ўқити китоби. Муаллифлар: С.Матчонов, А.Шожаиллов, Х.Ғуломов, Ш.Сариев, З.Долимов, 2017, 182-183-бетлар). Бу ривоят ҳақиқатан халқ оғзаки ижоди маҳсулими ёки дарслик муаллифлари қаламига мансубми – бу ҳам ўрганилиши зарур. Чунки тили халқ оғзаки ижоди тилига мос эмас, жуда таҳрир талаб. Бир мисол: "– Алдаган бўлсам, билганингизни қилинг, шохим. Бу қовун "Боғи Бобурий" да битган, – дебди боғбон сўзидан қайтмай". Боғбоннинг шундай жасоратга эга бўлиши ишонарли эмас.

Ҳатто таниқли адабиётшунос Султонмурод Олим ҳам эътиборсизлик сабабми, бу ғалати машҳур ривоятнамо тўқима гап таъсирида ёзади: "Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг

Ҳиндистонга юриш қилишидан бош мақсади ҳам, куч тўплаб, қайтиб келиб, қўлдан бой берилган Ватанини эгаллаш эди. Ватан – бир бутун тушунча. Лекин юрт соғинчини унинг лаззатли қовуни-ю, узуми хумори билан ҳам ифодалаш мумкин: "Бизнинг эҳтимомииз ул (яъни Мовароуннаҳр – С.О.) сорилар бормоққа беҳад ва бегояттур. Ҳиндистон ишлари ҳам бир навъ сомон топиб келадур. Тенгри таолодин умид андоқким, бу оранинг иши Тенгри таоло инояти била бот саранжом тоңқай. Бу иш забитдин сўнг бетаваққуф, Тенгри еткурса, мутаважжих бўлгумдур (юзланаман, қайтиб бораман – С.О.). Ул вилоятларнинг латофатларини киши нечук унутқай?! Алалхусус мундоқ тойиб ва торик бўлганда қовун ва узумдек машруъ ҳазни киши не тавр хотирдин чиқаргай?!" ("Султонмурод Олим ижоди" телеграм канали, 2024 йил 9 апрель).

"Карвонли" телеграм каналида 20 май куни ўтказилган сўровда "Бобур мирзо "Бобурнома"да 1528 йил воқеалари баёнида "Ул вилоятларнинг латофатларини киши нечук унутқай... Бу фурсатта бир қовун келтуруб эдилар, кесиб егач, ғариб таъсир қилди. Тамом йиғлаб эдим..." деган. Савол: "Қовун қаердан келтирилган?" деган саволга 442 ўқувчи жавоб берган: Андижон – 300, Самарқанд – 86, Кобул – 56. Энди "Бобурнома"дан айнаи ҳодиса келтирилган ўринни ўқиймиз: "Яна баъзи кайфият Хожа Калонга битилган хаттин маълум бўлур учун ўшал хатнинг саводини бетафовут битилди: Хожа Калонга салом дегач, сўз улким, Шамсиддин Муҳаммад Итаъваға келди. Кай-

фиятлар маълум бўлди. Бизнинг эҳтимомииз ул сарилар бормоққа беҳад ва бегояттур. Ҳиндистон ишлари ҳам бир навъ сомон топиб келадур. Тенгри таолодин умид андоқдукрим, бу оранинг иши Тенгри таоло инояти била бот саранжом тоңқай. Бу иш забитдин сўнг бетаваққуф, Тенгри еткурса, мутаважжих бўлгумдур. Ул вилоятларнинг латофатларини киши нечук унутқай. Алалхусус мундоқ тойиб ва торик бўлганда қовун ва узумдек машруъ ҳазни киши не тавр хотирдин чиқаргай. Бу фурсатта бир қовун келтуруб эдилар, кесиб егач, ғариб таъсир қилди. Тамом йиғлаб эдим. Кобулнинг номарбутлуғини битилиб эди, ул бобта андиша қилиб, охир хотир мунга қарор топтимки, етти-саккиз ҳоким бир вилоятта бўлса, не тавр марбут ва мазбут бўлгусидур. Бу вазҳдин эгачимни ва ҳарамларни Ҳиндустонга тиладим. Жамий Кобул вилояти ва қуроётини холиса қилдим. Хумонга ва Комронга ҳам бу мазмунни машруҳ битидим" ("Бобурнома", Т., Шарқ, 2002. Порсо Шамсиев, Содиқ Мирзаев ва Эйжи Мано (Япония) нашрлари асосида қайта нашрга тайёрловчи: Саидбек Ҳасанов, 249-бет).

Шамсиддин Муҳаммад – Хожа Калоннинг навқари Итаъваға Бобур подшоҳ ҳузурига келгани баёни Хожа Калонга битилган хатдан сал олдин баён этилган: "Кемада эдимки, Султон Муҳаммад бахши Хожа Калоннинг навқари Шамсиддин Муҳаммаднинг олиб келди. Хатларидин ва тақриридин Кобулдағи кайфият ва ҳолат мушаххас ва маълум бўлди".

Бобур мирзо Ҳиндистонни 1526 йили фатҳ

” Бобур мирзонинг Кобулга меҳри бўлакча эканлигининг бир сабаби Ҳумоюнга битган мактубида баён этилган: “Яна мунча фатҳ ва зафарлар Кобулда эканда бўлди, Кобулни шугун тутубтурмен, ани холиса қилдим. Ҳеч қайсингиз таъма қилмағайсиз” (244).

Хусан КАРВОНЛИ

ани холиса қилдим. Ҳеч қайсингиз таъма қилмағайсиз” (244).

Энди қовун воқеасига Андижон (Фарғона), Мовароуннаҳр қандай боғлиғи қолгани масаласига келсак, бу саволнинг аниқ жавоби топилмади. Ҳатто, Султонмурод Олимдек зукко адабиётшунос олим ҳам бу тўқима, ғалати машҳур қараш таъсирига тушиб қолганлигини инобатга олсак, бунинг илдини чуқурга ўхшайди. Заҳириддин Муҳаммад Бобурни зўр бериб “андижонийлаштириш” (қаранг: “Гарибинга тараҳхум айлалгиким, анда жонидур...”, Тоҳиржон Қозоқов, “Маърифат”, 2023 йил 4 октябрь; “Бобурушуносликка ҳақли танқидий муносабат”, Нусратулло Жумахўжа, “Маърифат”, 2023 йил 1 ноябрь, “Матини матишунос бузса...”, Нусратулло Жумахўжа, “Маърифат”, 2023 йил 1 ноябрь; “Бобурнинг ватани бир Андижонми?”, Заҳриддин Исо-миддинов, “Ўзбекистон адабиёти ва санъати”, 2023 йил 9 июнь)га уриниш ҳодисаси билан боғлиқдир балки.

Бобур ҳеч қачон Андижон ё Самарқанд ёки Кобул билангина чегараланиб қоладиган ҳукмдор бўлмаган. Ўз таъбири билан айтганда, “дағдаға”си, иддаоси жуда баян бўлган: “Чун ҳамиша Ҳиндустон олмоқ хотирда эди, бу бир неча вилоятларким, Бҳира ва Хушоб ва Чаноб ва Чанут бўлғай, неча маҳал турк тасарруфида эди, буларни худ мулккимиздек тасаввур қилур элук” (166). Яъни, бир пайтлар улуг бобоси Темирбек тасарруфида бўлган худудларни қайта эгаллаш нияти ҳамиша бўлган. Жумладан, Мовароуннаҳрни ҳам. Демак, Андижон, Самарқанд, Кобул, Ҳирот, Дехли худудлари, Бобур сўзлари билан айтганда, “Темирбекнинг юрти” эди.

Хуллас, келтирилган қовун Андижон ё Кобулдан бўлсин, “Темирбекнинг юрти”дан эди. Хулоса шулки, асли аждоди Шахрисабздан бўлган, Андижонда туғилган, Самарқанд тахтига интилган, Кобулда қучли давлат тузган, Ҳиндистонни фатҳ этган буюк саркарда Заҳириддин Муҳаммад Бобур биргина вилоят билан боғлаб, “маҳаллийлаштириш”дан жуда юксак турадиган бетакорр Шахсидир.

ziyouz.uz

МУАССИС: "Farg'ona haqiqati" va "Ferganskaya pravda" gazetaları tahririyati Бош мухаррир: Рустам ОРИПОВ	2021 йил 18 августда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги Фарғона вилояти ҳудудий бошқармасида 12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.	Газета "Полнграф-пресс" МЧЖ босмахонасида тахририятнинг оригинал макети асосида офсет усулида А-2 формат (4 саҳифа)да 1575 нусхада чоп этилди. Буюртма: 477	Бизнинг манзил: 150114, Фарғона шаҳар, Соҳибқирон Темир кўчаси, 28-уй. Бош мухаррир қабулхонаси: (факс) 73 226-02-70. Реклама ва эълонлар: 73 226-71-24.
	Газета жума кўни чиқади.	★ Баҳоси келишилган нархда. ★ Навбатчи мухаррир: Маҳиёра Бойбобоева.	Саҳифаловчи: Асилбек Қудратов. Босишга топиширш вақти: 18.00. Топиришди: 16.00.